

**Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің
04.12.2019 жылғы жалпы отырысының
стенограммасынан үзінді көшірме
Отырысты Қазақстан Республикасы Парламенті
Мәжілісінің Төрағасы Н. НИГМАТУЛИН жүргізді.**

**Выписка из стенограммы пленарного заседания
Мажилиса Парламента Республики Казахстан
от 04.12.2019 года
Вел заседание Председатель
Мажилиса Парламента Республики Казахстан
Н. НИГМАТУЛИН.**

ТӨРАҒА. Құрметті әріптестер, келесі мәселе – «Астана» халықаралық қаржы орталығы туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының жобасы жөнінде. Баяндама жасау үшін сөз Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші орынбасары – Қаржы министрі Әлихан Асханұлы Смайылов мырзаға беріледі.

СМАЙЫЛОВ Ә.А. Құрметті Нұрлан Зайроллаұлы! Құрметті депутаттар! Сіздердің назарларыңызға «Астана» халықаралық қаржы орталығы туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заң жобасы енгізіліп отыр.

Заң жобасы Жалпыұлттық жоспардың 27-тармағын «100 нақты қадам» Ұлт жоспарының 71-тармағын және Президент жанындағы Шетелдік инвесторлар кеңесінің 29-шы жалпы отырысының хаттамалық тапсырмасын орындау үшін әзірленді.

Заң жобасы «инвестициялық резидент» ұғымын және Қазақстанда «инвестициялық салық резиденттігі» бағдарламасын енгізуді көздейді.

Инвестициялық салық резиденттігі бағдарламасы қазіргі таңда дүние жүзінде барынша кеңінен таралған құбылыс.

Халықаралық тәжірибені талдау инвестициялық резиденттік нарығының айтарлықтай өсу кезеңінде екенін көрсетіп отыр.

Осындай бағдарламалар шеңберінде 500 миллионнан 1 миллиард долларына дейін инвестициялар тартылуда.

Қазақстанда «Астана» халықаралық қаржы орталығының базасында инвестициялық салық резиденттігі бағдарламасын қолдану ұсынылады. Онда елдің инвестициялық визасы мен салық резиденттігін алу болжамдалған.

Инвестициялық салық резиденттігі бағдарламасының мақсаты бұл инвестордың және оның отбасы мүшелерінің Қазақстан Республикасына көп мәртелі кіру визасын беру арқылы инвестицияларды тарту болып табылады.

Бағдарламада инвестициялаудың көлемі мен құралдары, инвестициялық салық резиденттігін алу рәсімдері айқындалады.

Осы тұста Қаржы орталықтың инвестициялық резиденті мәртебесін алу процесі туралы қысқаша тоқталу қажет.

Ең алдымен әлеуетті шетелдік инвестор «Астана» халықаралық қаржы орталығы кеңсесінде сенімділікке және осы қаржы орталығы туралы конституциялық заңда белгіленген талаптарға сәйкестігіне тексеруден өтеді.

Тексеруден өткеннен кейін әлеуетті шетелдік инвестор «Астана» халықаралық қаржы орталығының әртүрлі құралдарына инвестициялар салып, орталықтың инвестициялық резидент мәртебесін ала алады.

Инвестициялық резидент «Астана» халықаралық қаржы орталығының өтінішхаты бойынша бес жылға дейінгі мерзімге кіру визасын алуға құқылы.

Инвестор елде тұрып жатқанына 90 күн өткеннен кейін және бюджетке жыл сайынғы міндетті төлемді төлегеннен кейін ол Қазақстан Республикасынан тыс жерлердегі көздерден пайда болған кірістер бойынша жеке табыс салығын төлеуден босату құқығын алады.

Елдің ішінде туындаған кірістерге Салық кодексіне сәйкес салық салынатынын, ал шетелде туындаған кірістерге салық салынбайтынын атап өту маңызды.

Осы заң жобасы аясында, сондай-ақ Республика Президенттігіне, Республиканың Парламенті Сенаты мен Мәжілісінің депутаттығына кандидаттары үшін жалпыға бірдей декларациялауды 2020 жылдан 2021 жылға ауыстыру бөлігінде «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Конституциялық заңға өзгерістер енгізіледі. Бұл 2021 жылдың 1 қаңтарынан бастап 2025 жылдың 1 қаңтарына дейін жалпыға бірдей декларациялауға кезең-кезеңімен көшуіне байланысты.

Құрметті депутаттар! Заң жобасын қабылдау ұзақ мерзімді перспективада елімізге айтарлықтай инвестицияларды тартуға мүмкіндік береді.

Осы заң жобасын қолдауларыңызды сұраймын. Назарларыңызға рақмет. ТӨРАҒА. Рақмет.

Енді, құрметті әріптестер, сұрақ беру рәсіміне көшеміз. Сөз депутат Ахметов Сапар Қайратұлына беріледі.

АХМЕТОВ С.Қ. Рақмет, құрметті Нұрлан Зайроллаұлы.

Мен осы заң жобасын қолдаймын және әріптестерімді қолдауға шақырамын.

Құрметті Әлихан Асханұлы! Заң жобасында жаңа екі ұғым енгізіліп отыр, олар – орталықтың инвестициялық резиденті және орталықтың салықтық резиденті. Әлеуетті инвестициялық салықтық резидент осы мәртебені алу үшін бюджетке міндетті төлем төлеуі тиіс, ал заң жобасында бұл екеуінің арасындағы басты айырмашылық көрсетілмеген. Осыған байланысты сұрағым бар.

Міндетті төлемнен басқа орталықтың салықтық резиденті мен инвестициялық резиденті арасында тағы қандай айырмашылықтар мен өкілеттіктер бар? Және олар үшін қандай салықтық преференциялар қарастырылған? Сол туралы анықтап айтып берсеңіз. Рақмет.

СМАЙЫЛОВ Ә.А. Сұрағыңызға рақмет.

Бұл екі ұғым бір-біріне байланысты. Яғни «инвестициялық салық резиденті» деген ұғым «инвестициялық резидент» ұғымының ішінде. Инвестициялық резидент мәртебесі бес жыл мерзімге берілетін визамен байланысты. Және осындай инвестициялық резидент болған кезде жеке тұлға халықаралық қаржы орталығының қаржылық құралдарына салған инвестициялар бойынша алған табыстардан жеке табыс салығынан босатылады. Жеке тұлға инвестициялық резидент мәртебесін алып, төлемді бюджетке төлегеннен кейін «инвестициялық салық резиденті» деген мәртебе алуға құқылы. Сол мәртебесін алған кезде ол жаңағы айтылған преференцияға қоса тағы да Қазақстаннан шетелде алған табыстары бойынша жеке табыс салығын төлемейтін болады. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз депутат Козлов Евгений Александровичқа беріледі.

КОЗЛОВ Е.А. Рақмет, құрметті Нұрлан Зайроллаұлы.

У меня вопрос к представителю Международного финансового центра «Астана», который связан с вопросом налогового резидентства.

В целях стимулирования притока новых инвестиций, повышения активности на площадке МФЦА законопроектом предусматривается такое понятие, как «программа инвестиционного налогового резидентства», которая утверждается самим центром. Другие нормы, касающиеся программы, законопроектом не предусмотрены. Также не указываются минимальный объем средств и инструменты, в которые должны быть осуществлены инвестиции.

При этом в обмен на инвестиции, согласно законопроекту, иностранцам, лицам без гражданства и членам их семей выдается въездная виза Республики Казахстан сроком до пяти лет.

В связи с этим хотелось бы уточнить следующее: какие еще требования будут предусмотрены в программе, в каком объеме и в какие инструменты должны быть осуществлены инвестиции? Рақмет.

ТӨРАҒА. Пожалуйста, управляющий Международным финансовым центром «Астана» Кайрат Нематович Келимбетов.

КЕЛІМБЕТОВ Қ.Н. Спасибо.

Евгений Александрович, в проекте закона сказано, что Международный финансовый центр разработает специальную программу инвестиционного и налогового резидентства по согласованию с Министерством национальной экономики, Министерством внутренних дел и Комитетом национальной безопасности. Прежде всего будет проверка потенциального кандидата на участника этой программы в рамках его благонадежности. Также предусматриваются меры для инвестирования в ценные бумаги на платформе Международного финансового центра в размере 60 тысяч долларов.

Вот это основное требование, которое предъявляется к участникам программы инвестиционного резидентства. Для инвестиционного налогового резидентства это уже дополнительные меры, про которые Алихан Асханович

говорил, нужно проживание 90 дней в году, а также дополнительная плата свыше 7 тысяч МРП.

В целом, вся эта программа рассчитана как комплементарная мера к тому улучшенному инвестиционному налоговому режиму, который существует в Международном финансовом центре. Программа будет принята после того, как будут приняты изменения в Налоговый кодекс.

ТӨРАҒА. Спасибо.

Сөз депутат Суслов Александр Васильевичке беріледі.

СУСЛОВ А.В. Спасибо, уважаемый Нурлан Зайруллаевич.

У меня вопрос к докладчику, представителю Комитета национальной безопасности и представителю Министерства внутренних дел.

Как уже было сказано, законопроектом вводится понятие «инвестиционный резидент центра». Инвестиционными резидентами центра могут быть иностранные граждане, лица без гражданства, осуществляющие инвестиции, при этом они должны соответствовать двум условиям:

1) не признаваться резидентом Республики Казахстан в течение последних 20 лет, предшествующих обращению;

2) не являться лицами, гражданство Республики Казахстан которых прекращено также в течение последних 20 лет, предшествующих обращению.

Вместе с тем законодательство других государств, внедривших программы инвестиционного резидентства, в первую очередь устанавливает в качестве критериев отказа:

1) наличие уголовной ответственности;

2) отсутствие противоправных действий против государства, привлекающего инвестиции.

В связи с этим у меня следующие вопросы:

Алихан Асханович, почему в законопроекте не предусмотрены жесткие и конкретные критерии отказа в предоставлении инвестиционного резидентства?

Второй вопрос к представителям Комитета национальной безопасности и Министерства внутренних дел. Как будет осуществляться защита национальной безопасности при выдаче многократных въездных виз резидентам центра и членам их семей? Спасибо.

ТӨРАҒА. Пожалуйста, Алихан Асханович.

СМАЙЫЛОВ Ә.А. Спасибо за вопрос.

Конкретные жесткие критерии для отказа во въезде в страну определены отраслевыми законами «О миграции населения» и «О правовом положении иностранцев». По этому поводу есть специальные статьи. Все потенциальные инвесторы, которые хотят получить визу и статус инвестиционного резидентства, должны будут пройти все стандартные проверки в соответствующих государственных органах – Министерстве внутренних дел, Комитете национальной безопасности.

Прежде всего МФЦА по кандидатам для получения статуса инвестиционного резидента будет проводить необходимые проверки на

благонадежность (due diligence check) и законность происхождения инвестируемых средств через специальные сервисы, доступ к международным базам данных, которые у МФЦА должны быть.

Если лицо проходит такую проверку, тогда МФЦА отправляет ходатайство в Министерство внутренних дел для того, чтобы инвестору и членам его семьи выдали визу. При этом Министерство внутренних дел в соответствии с законодательством о миграции населения смотрит на предмет наличия или отсутствия оснований для отказа иностранцу во въезде в Республику Казахстан и принимает это решение по согласованию с Комитетом национальной безопасности. Комитет национальной безопасности в свою очередь тоже руководствуется своим законодательством в области национальной безопасности, после чего им принимается решение о выдаче той или иной визы тому или иному человеку.

Хочу обратить внимание, что эти критерии записаны в отраслевом законодательстве и нет необходимости дублировать их в этом законе.

МФЦА просто ходатайствует о выдаче визы, а финальное решение принимают наши уполномоченные государственные органы. Спасибо.

ТӨРАҒА. Пожалуйста, Комитет национальной безопасности, Министерство внутренних дел по резидентам, членам их семей. Как будете обеспечивать мероприятия оперативного сопровождения, рассказывать, наверное, не надо.

ҚАЛҚАБАЕВ М.Ө. Спасибо за вопрос.

На сегодня весь регламент прописан в законодательстве и нет необходимости в его дальнейшем совершенствовании. У нас есть специальные службы, которые в установленном процедурном порядке рассматривают вопросы и дают согласование Министерству внутренних дел.

ТӨРАҒА. Марат Шадетханович, приблизительно вот так же.

ҚОЖАЕВ М.Ш. Спасибо за вопрос.

Как уже отмечалось, правовое положение иностранцев отрегулировано законом Республики Казахстан. Кроме того, Закон «О миграции населения» также предусматривает определенное ограничение пребывания иностранцев в нашей стране.

По всем этим моментам у нас есть определенные процедуры проверки. В случае нарушения требований законодательства Республики Казахстан будет ставиться вопрос об утере многократной визы.

ТӨРАҒА. Спасибо.

Сөз депутат Жабағиев Қожахан Көкірекбайұлына беріледі.

ЖАБАҒИЕВ Қ.К. Рақмет, құрметті Нұрлан Зайроллаұлы.

Менің сұрағым «Астана» халықаралық қаржы орталығының және Ішкі істер министрлігінің өкілдеріне арналады.

Заң жобасында инвестициялық резидент мәртебесін алу үшін жағдайлар көзделген, ал ол мәртебені тоқтату мәселесі бойынша нормалар жоқ. Мысалы, инвестор инвестицияның қажетті мөлшерін салғандықтан мәртебе мен

преференциялар алды, бірақ белгілі бір себептермен инвестицияның қажетті ең төменгі көлемін қысқартты немесе алып қойды.

Менің сұрағым «Астана» халықаралық қаржы орталығының өкіліне. Инвестициялық резиденттік мәртебесінен айыру тетігі қандай және мәртебесін сақтау үшін инвестициялардың қажетті ең төменгі мөлшері белгіленген бе?

Келесі сұрағым Ішкі істер министрлігінің өкіліне.

Мәртебесінен айырылған жағдайда инвестор қай кезең ішінде Қазақстаннан тыс кетуі тиіс? Рақмет.

ТӨРАҒА. Қайрат Нематұлы.

КЕЛІМБЕТОВ Қ.Н. Спасибо.

Для статуса инвестиционного резидента необходимо внести 60 тысяч долларов. Если инвестиция прекращена или сокращена, то в соответствии с программой инвестиционного резидентства существует процесс мониторинга, на основании которого в Министерство внутренних дел со стороны МФЦА будет подана заявка-ходатайство о прекращении и аннулировании визы. Виза будет аннулирована в установленном порядке.

ТӨРАҒА. Спасибо.

Пожалуйста, Министерство внутренних дел, в какой период инвестор должен выехать за пределы Казахстана?

ҚОЖАЕВ М.Ш. Существует общее правило, что в случае аннулирования многократной визы в соответствии с законами «О миграции населения» и «О правовом положении иностранцев» он должен покинуть страну до 30 суток. У нас там есть по договорам.

ТӨРАҒА. Спасибо.

Сөз депутат Симонов Сергей Анатольевичке беріледі.

СИМОНОВ С.А. Спасибо, уважаемый Нурлан Зайруллаевич.

У меня вопрос к докладчику и представителю Международного финансового центра «Астана».

С 2017 года из республиканского бюджета на развитие Международного финансового центра «Астана» выделяются значительные средства. На предстоящий период в трехлетнем бюджете предусмотрено порядка 36 миллиардов тенге. Таким образом, мы видим, что по сравнению с 2017 годом наблюдается тенденция к снижению финансирования МФЦА.

Уважаемый Алихан Асханович, скажите, пожалуйста, в какие сроки планируется полное сокращение средств, выделяемых из республиканского бюджета на развитие МФЦА?

Вопрос к представителю Международного финансового центра «Астана»: какой объем средств уже инвестирован в проекты в республике Казахстан через платформу МФЦА? Назовите, пожалуйста, наиболее крупные из них. Спасибо.

СМАЙЫЛОВ Ә.А. Спасибо за вопрос.

В предстоящую трехлетку на развитие МФЦА предусмотрено 36 миллиардов тенге. Надо отметить, что эта сумма была уже сокращена на 24 миллиарда тенге. Ранее предполагалось ежегодное выделение по 20

миллиардов тенге. На следующий год на МФЦА выделяется 13 миллиардов тенге, на 2021 год – 12,5 миллиарда тенге, на 2022 год – уже 10,5 миллиарда тенге. Это сокращение связано с тем, что, во-первых, биржа МФЦА с 2020 года отказывается от финансирования со стороны государства; во-вторых, уменьшаются капитальные затраты, связанные с разработкой IT-программ, привлечением консалтинговых услуг. В дальнейшем эта сумма будет сокращаться и будет оставаться только в пределах содержания тех органов, которые предусмотрены в МФЦА, то есть их заработная плата и какие-то командировочные расходы.

При этом хочу обратить внимание, что сегодня в акционированном капитале биржи МФЦА крупные инвесторы, такие гиганты, как «Goldman Sachs», Шанхайская фондовая биржа, «Nasdaq», Фонд Шелкового пути, которые владеют в общей сложности 38 процентами уставного капитала биржи. Получается, уже на моменте создания биржи на 1 вложенный тенге было привлечено от инвесторов 60 тиынов. В целом биржа планирует выйти на полную самоокупаемость уже в ближайшие три-пять лет. Спасибо.

ТӨРАҒА. Спасибо.

Конечно, мы же не создаем еще одну государственную структуру из республиканского бюджета. Кайрат Нематович, здесь стоит большая задача, как ее ставил Елбасы, – в течение двух-трех лет мы должны полностью самодостаточный центр, как в Дубае, Лондоне. Поэтому предусмотрено не просто сокращение, а как сказал сейчас Министр финансов, там останется только содержание вашего небольшого аппарата, все остальное биржа должна сама заработать.

Пожалуйста, Кайрат Нематович.

КЕЛІМБЕТОВ Қ.Н. Спасибо, Нурлан Зайруллаевич.

Я хотел бы дополнить, что через платформу нашей биржи за период с 2018 по 2019 годы мы уже привлекли порядка 2,5 миллиарда долларов портфельных инвестиций, в том числе долгового капитала – свыше 2 миллиардов и акционерного капитала – 216 миллионов долларов.

Как вы знаете, на платформе биржи МФЦА прошло IPO «Казатомпрома», были привлечены соответствующие 129 миллионов долларов, прошло IPO крупнейшего коммерческого банка «Халык банк», также через платформу МФЦА было привлечено 66 миллионов долларов. Впервые российская горнорудная компания «Полиметалл», которая была листингована в Лондоне, тоже привлекла 20 миллионов долларов на нашей платформе.

Всего за неполный год наша биржа привлекла 216 миллионов долларов. Это больше чем за последние три года в целом в Казахстане в рамках портфельных инвестиций.

Кроме того, было привлечено 134 миллиона долларов прямых иностранных инвестиций. Компании, которые уже начали размещаться в МФЦА, анонсировали в ближайшие три года инвестировать 3,5 миллиарда долларов.

В целом, если поставить затраты государства и те инвестиции, которые привлекаются, то баланс в нашу пользу. Тем не менее, мы продолжаем оптимизацию и сокращение наших бюджетных программ. У нас на ближайшие три года в среднем бюджет составит порядка 10-11 миллиардов тенге и это, действительно, только содержание органов управления МФЦА.

ТӨРАҒА. Спасибо.

Сөз депутат Дулатбеков Нұрлан Орынбасарұлына беріледі.

ДУЛАТБЕКОВ Н.О. Рақмет, құрметті Нұрлан Зайроллаұлы.

Менің сұрағым «Астана» халықаралық қаржы орталығының және Ішкі істер министрлігінің өкілдеріне бағытталады.

Осы заңның 5-бабына сәйкес инвестициялық резиденттік мәртебесі алу шарттарының бірі жеке тұлғаның инвестициялық салықтық резиденттік бағдарламасына қатысу үшін өтініш жасаудың алдындағы соңғы 20 жыл ішінде Қазақстан Республикасының азаматтығын тоқтату фактісінің болмауы болып табылады.

Азаматтықты тоқтатудың 20 жылдық мерзімі немен байланысты, оның қандай себептері бар? Мысалы, өз азаматтығын объективтік себептермен өз еркімен тоқтатқан Қазақстан Республикасының азаматтары болуы мүмкін. Олар бірнеше жылдан кейін елге қайта оралады, оралса да бос оралмауы мүмкін. Сол себептен осы мәселе туындап отыр. Осыны сіздер түсіндіріп берсеңіздер.

ТӨРАҒА. Қайрат Нематұлы.

КЕЛІМБЕТОВ Қ.Н. Спасибо, Нурлан Орынбасарович.

Действительно, есть такой вопрос. Лучшей мировой практикой для нас являлись примеры Швейцарии и Италии. Там, действительно, есть такая практика, что в течение десяти лет инвестор не должен быть гражданином соответствующей страны.

Есть два уровня: первый – налоговый резидент; второй – гражданин. Если гражданин хочет вернуться и получить вновь гражданство Республики Казахстан, для этого есть особый порядок, и как гражданин Республики Казахстан он получит все эти льготы, в том числе статус налогового резидента. Если при этом он не возвращается в гражданство Казахстана, то у нас есть ограничение, которое вводится в рамках недопущения злоупотреблений в использовании этой льготы.

К примеру, год назад уехавший гражданин, который потерял статус налогового резидентства и который до этого укрывал доходы от контролируемых иностранных компаний, если он захочет под этой программой вернуться, тогда у него была эта возможность, а мы эту возможность закрываем.

ТӨРАҒА. Неге мерзімі 20 жыл? Почему 20 лет?

КЕЛІМБЕТОВ Қ.Н. В целом мы посмотрели, по странам 10-15 лет, такой опыт. Мы применили наиболее суровую меру. Наша программа ориентирована прежде всего на граждан постсоветского пространства, но не бывших граждан Республики Казахстан.

ТӨРАҒА. Ясно.

Ішкі істер министрлігінің өкілі.

ҚОЖАЕВ М.Ш. Как уже Кайрат Нематович ответил, это международная практика по срокам. Это вызвано тем, чтобы не было сомнений в благонадежности участника программы, кроме того, чтобы на территории МФЦА не было инвестируемых средств незаконного происхождения. Исходя из этого, такие решения заложены в закон.

ТӨРАҒА. Хорошо.

Сөз депутат Жамалов Аманжан Мәкәрімұлына беріледі.

ЖАМАЛОВ А.М. Спасибо, уважаемый Нурлан Зайруллаевич.

В рассматриваемом законопроекте для инвестиционного резидента установлена ежегодная обязательная фиксированная плата, размер которой установлен Налоговым кодексом.

В этой связи у меня следующие вопросы:

1. Не потребует ли принятие законопроекта внесения изменений в Налоговый кодекс?

2. Из каких параметров будет рассчитан размер данной фиксированной платы?

СМАЙЫЛОВ Ә.А. Спасибо за вопросы.

Да, потребуются. Мы в настоящее время все необходимые поправки в налоговое законодательство уже разработали, в настоящее время они находятся в Администрации Президента на согласовании, среди них, в том числе, и по условиям, и по размерам обязательного платежа. Данные поправки будут внесены вам на рассмотрение в ближайшее время.

Что касается самого размера этого обязательного платежа (7000 месячных расчетных показателей или примерно 45 тысяч долларов), то он был определен исходя из международного опыта. В международном опыте минимальный объем для участия в таких программах инвестиционного налогового резидентства составляет минимум 100 тысяч долларов.

В Казахстане мы предложили разделить на две части, то есть для получения статуса инвестиционного резидента нужен взнос в инвестиции в размере 60 тысяч долларов, а для получения уже статуса налогового инвестиционного резидента нужен взнос в бюджет в размере еще 45 тысяч долларов.

ТӨРАҒА. Рақмет, Әлихан Асханұлы. Басқа сұрақтар жоқ. Орныңызға отырыңыз.

Енді, құрметті әріптестер, қосымша баяндама жасау үшін сөз Қаржы және бюджет комитетінің мүшесі депутат Еспаева Дания Мәдиқызына беріледі.

ЕСПАЕВА Д.М. Рақмет.

Құрметті Нұрлан Зайроллаұлы! Құрметті әріптестер! Қаралып отырған заң жобасы Қазақстан Республикасы Үкіметінің №629 қаулысына сәйкес 2019 жылы 27 тамызда Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісіне енгізілді.

Заң жобасын әзірлеу мақсаты «Астана» халықаралық қаржы орталығы алаңында белсенділікті арттыруға ықпал ететін жаңа инвестициялар ағынын ынталандыру болып табылады.

Заң жобасында ауқымды мәселелер топтамасын реттеу қарастырылған. Оның ішінде:

орталық алаңында инвестициялық салықтық резиденттік бағдарламасын енгізу;

«Орталықтың инвестициялық резиденті» деген ұғымды енгізу;

инвестициялық резидент болып табылатын жеке тұлғалар Қазақстан Республикасының шегінен тыс көздерден түсетін кірістері бойынша жеке табыс салығын төлеуден босатылады.

Заң жобасында тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу рәсімдерін орталық актілерінде реттеу, сондай-ақ орталықты қаржыландыруға бюджеттен мақсатты аударымдарды қосымша құн салығынан босату және орталық қатысушыларының көрсететін қызметтерін қосылған құн салығын төлеуден босату қажеттілігі қарастырылады.

Жұмыс тобының отырыстарында заң жобасын қарау барысында жекелеген нормаларды жетілдіру мақсатында бірқатар түзетулер қабылданған болатын, оның ішінде:

«Астана» халықаралық қаржы орталығы инвестициялық резидентінің құқықтық ережесіне және орталықтың инвестициялық салықтық резиденттік бағдарламасына байланысты нормаларды ұғымдық аппараттан алып тастай отырып, оларды жеке бапта жазу;

орталықтың инвестициялық резиденті мәртебесін алу үшін шарттардың бірі ретінде жыл сайынғы міндетті тіркелген төлемді төлеуден алып тастау;

оның орнына Салық кодексінің мақсатында Қазақстан Республикасының резиденттігін растайтын құжат берілгені үшін бюджетке төленетін міндетті төлемді Салық кодексінде белгіленген тәртіппен және мөлшерде төлеу;

орталықтың инвестициялық резиденттері үшін кіру визасының қолданылу мерзімін нақтылау;

орталық әкімшілігінің құқықтық мәртебесін Бюджет кодексіне сәйкес нақтылау;

жеке тұлғалардың кірістері мен мүлкін жалпыға бірдей декларациялауды енгізу мерзімі;

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгеріс енгізуге байланысты заң жобасының тақырыбын өзгерту, сондай-ақ басқа да түзетулер қабылданды.

Жұмыс тобы заң жобасын заң техникасы қағидаларына сәйкес келтіру мақсатында енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды қабылдады.

Осы заң жобасы бойынша келіп түскен ұсыныстар мүдделі министрліктердің және ведомстволардың, сондай-ақ бірқатар үкіметтік емес ұйым өкілдерінің қатысуымен жұмыс тобының алты отырысында талқыланды.

Салыстырма кесте қабылданған 14 позициядан тұрады.

Парламент Мәжілісінің барлық комитеттері оң қорытындыларын берді.

Осы айтылғандардың негізінде Қаржы және бюджет комитеті Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісіне «Астана» халықаралық қаржы орталығы туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының жобасын мақұлдауды ұсынуға болады деп есептейді.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Дания Мәдиқызы.

Енді, құрметті әріптестер, заң жобасын талқылауға көшеміз. Сөз депутат Рау Альберт Павловичқа беріледі.

РАУ А.П. Уважаемый Нурлан Зайруллаевич! Уважаемые коллеги! Как было сказано в докладе Первого заместителя Премьер-Министра – Министра финансов, представленный законопроект направлен на совершенствование механизма привлечения инвестиций через структуры Международного финансового центра.

Еще раз хотел бы подчеркнуть, что в республиканском бюджете на 2020 – 2022 годы на содержание Международного финансового центра «Астана» в 2020 году было предусмотрено 20 миллиардов тенге, однако в принятом бюджете на следующий год запланировано 13,5 миллиарда тенге. С одной стороны, как было сказано, это оптимизация расходов, в то же время биржа начала генерировать доходы и это отрадно.

Кайрат Нематович сказал, что 10 миллиардов направляются на финансирование содержания относительно небольшого аппарата МФЦА. 10 миллиардов – это тоже деньги. Поэтому хочется пожелать успешного финиширования, чтобы вообще исключить бюджетное финансирование.

Безусловно, запуск программы инвестиционного резидентства будет способствовать повышению активности привлечения инвестиций.

Согласно нормам законопроекта, детали налогового регулирования будут предусмотрены в данной программе, которая будет принята по согласованию с экономическим блоком Правительства и органами национальной безопасности. Тем не менее она сегодня носит общий характер, и вопросов остается достаточно много.

Понятно, что конкуренция между такими финансовыми центрами в мире большая. Поэтому программа должна, с одной стороны, устанавливать меры налогового стимулирования.

Также надо понять, из чего формируется сумма минимальных инвестиций в размере 60 тысяч. Сейчас «Freedom finance» выходит на биржу, там минимально 100 тысяч. Это все инструменты настройки.

Кроме того, должны быть предусмотрены меры по предотвращению притока инвестиций, являющихся доходом от преступной деятельности. Соответственно, должно быть уделено особое внимание проверке источников происхождения привлекаемых инвестиций.

На заседании комитета у нас обсуждался следующий момент. Вызывает вопрос у отечественных инвесторов относительно налогообложения доходов, полученных в результате деятельности в рамках МФЦА. Например, если средства реинвестируются в экономику Казахстана, то как они будут облагаться в последующем?

Вместе с тем законопроектом не предусматриваются отказ в предоставлении статуса инвестиционного резидента и его отзыв. Поэтому, на наш взгляд, должны быть предусмотрены основные условия, при несоблюдении которых инвесторам будет отказано в получении статуса или произойдет лишение такового.

Надеемся, что все обозначенные вопросы будут учтены при разработке и реализации законопроекта и программы резидентства. В целом, поддерживаю данный законопроект и прошу коллег также его поддержать.

Благодарю за внимание.

ТӨРАҒА. Спасибо, Альберт Павлович.

Сөз депутат Қайназаров Уәлихан Анарбайұлына беріледі.

ҚАЙНАЗАРОВ У.А. Рақмет, құрметті Нұрлан Зайроллаұлы.

Құрметті әріптестер! 2015 жылы «Астана» халықаралық қаржы орталығы туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңын қабылдаған сәттен бастап үлкен жұмыс атқарылды.

Бүгін ол қаржы орталықтарының жаһандық индексінде 37 позицияға көтеріліп, 51-ші орынға ие болды.

Орталықтың соты және халықаралық төрелік орталығы ағылшын құқығы принциптерінде жұмыс істейді, бұдан басқа, оның аумағында 200-ден астам компания тіркелген болатын.

Ұлттық компанияларды жекешелендіру бағдарламасын іске асыру үшін, сондай-ақ мемлекеттік және корпоративтік бағалы қағаздарды шығару және олардың айналымы үшін платформа болып табылатын биржасы құрылды.

Қаржы орталығы – Дүниежүзілік банк, Халықаралық валюта қоры, Еуропалық қайта құру және даму банкі, Азия даму банкі, Азия инфрақұрылымдық инвестициялар банкі, Шанхай ынтымақтастық ұйымы елдерінің жаңа даму банкі және басқалар сияқты көптеген көпжақты әлемдік қаржы институттарымен ынтымақтасады.

Қырық жыл бойы бірқатар еркін экономикалық аймақтарда және әлемнің 50-ден астам елінде инвестициялық резиденттік қағидаты, яғни инвестицияның белгілі бір көлеміне елде болу құқығын алуды болжайтын бағдарламалар табысты қолданылады.

Осы саладағы халықаралық тәжірибе оның тиімділігін көрсетеді және шетелдік инвестициялардың тұрақты ағынын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Осыған байланысты заң жобасындағы инвестициялар көлемі мен инвестициялау құралдарын белгілейтін орталықтың инвестициялық салықтық резиденттік бағдарламасын енгізуге қатысты ұсынылатын өзгерістер, оны

одан әрі дамытуға, елімізге инвестициялар тартуға бағытталып, белсенділікті арттыруға ықпал ететін болады.

«Астана» халықаралық қаржы орталығының қазіргі қазақстандық үлгісі әлемдік қаржы құрылымдары қызметінің ең үздік тәжірибесін өзіне енгізді. Оның қатысушылары тек Қазақстан мен өңірдің ғана емес, бүкіл әлемнің капиталына қол жеткізе алады.

Қазақстан бүгін шетелдік елеулі қаражатты тарту үшін әлеуетті инвесторларға тартымды жағдайлар ұсынуға дайын. Инвесторларға қаржы құралдарын таңдауда барынша тиімді шарттар мен икемділік ұсынылатын болады.

Құрметті депутаттар! Қаралып отырған заң жобасы «Астана» халықаралық қаржы орталығының одан әрі дамуы мен өркендеуіне өз үлесін қосады деп санаймын және оны қолдауды ұсынамын. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Уәлихан Анарбайұлы.

Басқа талқылауға жазылған депутаттар жоқ. Талқылау барысында, құрметті әріптестер, бір ғана ұсыныс түсті, ол – заң жобасын тұтастай мақұлдау. Қарсылықтарыңыз жоқ болса, онда осы ұсыныс дауысқа қойылады. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранға беріңіздер. Шешім қабылданды.

Енді осы мәселе бойынша қаулы қабылдауымыз керек. Қаулының жобасы сіздерде бар, сол бойынша да дауыс берулеріңізді сұраймын.

Нәтижесін экранға беріңіздер. «Қатысып отырғандар» – 106, «жақтағандар» – 106. Шешім қабылданды.

*Дұрыс: құжаттамамен қамтамасыз ету
бөлімінің сектор меңгерушісі
Майя Н. Шайғынұза*